

Sandvikens kommun
kommun@sandviken.se

Rektorn vid Kungsgårdens skola
simon.forslund@sandviken.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Kungsgårdens skola
i Sandvikens kommun

Tillsyn i Kungsgårdens skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sandvikens kommun under Hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kungsgårdens skola besöktes av Skolinspektionen den 16 september 2014 och den 3 oktober 2014.

Fakta om skolenheten

Kungsgårdens skola är en kommunal skola i Sandvikens kommun. Undervisningen bedrivs i förskoleklass och årskurserna 1 till 6. Skolenheten har vid tillsynsbesöket 170 elever, varav 30 elever i förskoleklass. 87 elever är vid tillsynsbesöket inskrivna i fritidshemmet. Skolan är organiserad i två arbetslag fördelade på förskoleklass till årskurs 3 och årskurs 4 till 6. Skolenheten leds av en rektor som tillträdde sin tjänst hösten 2014. Kommunens ansvarstagande för fritidshemmen beskrivs i separat beslut.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt den nationella statistiken (SIRIS) för 2013 nådde mellan 48-95 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven i de nationella ämnesproven i matematik. I svenska nådde mellan 86-95 procent kravnivån på de olika delproven i de nationella ämnesproven samma år.

Av skolan egen redovisning för läsåret 2013/2014 framgår att mellan 10-100 procent av eleverna nådde kravnivån på de olika delproven i de nationella ämnesproven i matematik. I svenska nådde mellan 86-100 procent kravnivån på de olika delproven samma år.

Årskurs 6

Skolverkets statistik för läsåret 2012/2013 visar att andelen elever som nått minst betyget E i årskurs 6 var 100 procent i tio ämnen och nästintill 100 procent i sex ämnen.

Av skolans egen redovisning för läsåret 2013/2014 framgår att andelen elever som nått minst betyget E i årskurs 6 var 100 procent i tio ämnen, 95 procent i fyra ämnen och 89 procent i ett ämne.

Helhetsbedömning

Alla elever vid Kungsgårdens skola når inte lägst betyget godkänt i de ämnen som ingår i utbildningen. Kungsgårdens skola behöver därför vidta åtgärder för att höja elevernas kunskapsresultat.

Utredningen visar att studieron behöver förbättras på skolan. Personal samt elever uppger vid intervjuer att det relativt ofta är stökigt på lektionerna. Arbetet med att skapa en bättre studiero har pågått under en tid på skolan men tillfredställande resultat har inte uppnåtts ännu. Det uppstår oro då elever från en närliggande F-3 skola börjar på Kungsgårdens skola i årskurs 4. Personalen har identifierat problemet och de arbetar med att skapa en mer tydlig övergång. Vid tillfällen då disciplinära åtgärder tillämpas för att skapa arbetsro ska detta dokumenteras.

Skolinspektionen konstaterar att skolan behöver utveckla det ämnesövergripande arbetssättet, framförallt för de äldre eleverna. Detta är viktigt för att eleverna ska ges möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet i sin kunskapsinhämtning.

Vidare visar utredningen att eleverna bör ges större möjlighet att påverka arbetssätt, redovisningsformer och undervisningens innehåll. På skolan har inte inflytandet förankrats bland elever och lärare. Eleverna på skolan vet inte vad elevinflytande innebär.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sandvikens kommun att vidta nedanstående åtgärd för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 januari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Sandvikens kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Se till att samordna olika ämnesområden så att eleverna ges möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Motivering

Läroplanen anger att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen samordnas i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Vid intervju med de äldre eleverna framkommer att det inte är vanligt med ämnesövergripande projekt på skolan. Lärarna uppger att det är vanligare med ämnesövergripande projekt för de yngre eleverna eftersom det är enklare att genomföra när en och samma lärare undervisar i alla ämnen. Lärarna för de äldre eleverna säger vid intervju att det inte är vanligt med ämnesövergripande arbetssätt och att det är ett identifierat utvecklingsområde på skolan. De uppger att de har påbörjat ett arbete med att hitta möjliga former för att möjliggöra ämnesövergripande projekt. Vid intervju med rektorn framkommer att ämnesövergripande arbete på skolan ofta handlar om olika projekt kring läsförståelse i svenska eller engelska i de lägre årkurserna. Andra ämnesövergripande arbeten förekommer mer sällan på skolan enligt rektorn. Rektorn har identifierat att det främst är för de äldre eleverna som ämnesövergripande arbetssätt behöver utvecklas mest.

Skolinspektionen vill betona vikten av att undervisningen samordnas för att eleverna ska ges möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolans arbete med att genomföra ämnesövergripande samarbeten brister. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och Sandvikens kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

1 kap. 11 § skollagen, Lgr 11, Skolans värdegrund och uppdrag, Övergripande mål och riktlinjer Kursplaner

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning**

Sandvikens kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningen innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 674) anges att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen utan att det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att de svarar för att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Vid intervju med de yngre eleverna framkommer att de upplever att de inte kan påverka undervisningen såvida det inte handlar om elevens val. De äldre eleverna uppger att de framförallt kan få vara med och påverka hur de ska arbeta eller att de kan få välja mellan av läraren olika givna alternativ. Lärarna uppger att eleverna får påverka till exempel om de ska arbeta med datorerna eller inte, enskilt arbete eller arbete i grupp och om examination ska ske genom prov eller muntlig redovisning. Vid intervju med rektorn framkommer att elevernas inflytande varierar och lärarna har inte pratat med eleverna om innebörden av inflytande. På skolan har det inletts ett arbete med att skapa samsyn mellan elever och lärare om vad begreppet inflytande innebär.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolan arbete med elevinflytande brister. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och Sandvikens kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

1 kap. 10 § skollagen, 4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero**Bedömning**

Sandvikens kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Se till att rektorn och lärare vidtar åtgärder för tillförsäkra eleverna studiero.
- Se till att beslut om disciplinära åtgärder dokumenteras i enlighet med författningarnas krav.

Motivering*Studiero*

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektor och lärare får även vidta de omedelbara åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.

Vid Skolinspektionens intervju med elever framkommer att eleverna upplever att det ofta är pratigt på lektionerna, "alltid är det någon som pratar, en del skriker", "i min årskurs har vi hörselkåpor för att en del pratar så mycket" och "vissa lärare säger till men eleverna lyssnar inte jämt". Eleverna uppger att studieron varierar och att det beror på läraren. Vid intervjun med lärarna framkommer att studieron på skolan är "till och från". Till årskurs 4 kommer det nya elever varje år från en närliggande F-3 skola, detta skapar enligt lärarna initialt en viss oro i gruppen. Elevhälsan uppger vid intervju att det på skolan saknas rutiner för att hantera sammanslagningen av klasser, något som elevhälsan anser att skolan behöver arbeta med. Vid intervju med rektorn framkommer att "vi har lite att jobba med" avseende studieron. Specialpedagogen har enligt rektorn arbetat med de grupper där studieron är sämst. Vidare uppger rektorn att de på skolan ska arbeta med elevernas rättigheter och skyldigheter.

I de av Skolinspektionen inför tillsynen genomförda enkäterna framkommer det att 66 procent av eleverna anser att det "stämmer helt och hållet" och att det "stämmer ganska bra" att andra elever stör ordningen i klassrummen. Lärarna uppger i samma enkätundersökning att de anser "att upprätthålla ordning i klassrummet tar upp en stor del av min undervisningstid".

Dokumentation av disciplinära åtgärder

I skollagen anges att rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Enligt skollagen får det beslutas om utvisning, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål. En sådan åtgärd ska dokumenteras av den som genomför åtgärden.

Vid Skolinspektionens intervjuer med elever framkommer att det händer att elever visas ut från klassrummen när de stör ordningen i klassrummen. De yngre eleverna uppger att "fröken säger till tre gånger sen får man gå ut ur klassrummet" och "det är vanligt i vår klass" att en del får gå ut i korridoren. De äldre eleverna säger vid intervju att utvisning ur klassrummet förekommer hos dem. Lärarna bekräftar vid intervju att det förekommer att elever visas ut

ur klassrummen som en disciplinär åtgärd och att detta inte dokumenteras av den lärare som vidtagit åtgärden. Vid intervju med rektorn framkommer att han ska vidtala sin personal om vikten av att disciplinära åtgärder ska dokumenteras.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolans arbete med trygghet och studiero brister. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och Sandvikens kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

5 kap. 3 och 24 §§ skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lgr 11, 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Sandvikens kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna får vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Enligt Läroplanen för grundskolan (Lgr11) ska studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, samt vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Vid intervju med lärarna framkommer att det på skolan inte finns en studie- och yrkesvägledare, annan personal med övergripande ansvar för vägledning eller en övergripande planering för skolans arbete med vägledning av eleverna inför fortsatt utbildning och yrkesval. Rektorn uppger vid intervju att det inte finns någon plan för studievägledning på skolan.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolans arbete med vägledning inför utbildning och yrkesval brister. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och Sandvikens kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

1 kap. 8 § skollagen

2 kap. 29 § skollagen, Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden

På Skolinspektionens vägnar

Katarina Håkansson
Beslutsfattare

Jesper Molin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.